طلوع روزنامه

طلوع روزنامه فرهنگی/ سیاسی/ اجتماعی/ ورزشی

صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر: محمدمهدی جعفری‌زاده

شماره استاندارد بین المللی روزنامه طلوع (شاپا) : ۵۸۷۳-۸۰۰۲ ISSN: 5873 - 8002 عضو شرکت تعاونی مطبوعات کشور

شیراز: خیابان انقلاب (نادر)/ نبش پارک انقلاب/ مجتمع رز/ طبقه اول تلفن: ۰۷۱-۳۲۳۴۴۷۷۲ فاکس: ۳۲۳۴۴۷۷۱

کازرون: خ قدمگاه/ پایین تر از تقاطع امیرکبیر ۰۷۱-۴۲۲۲۹۲۴۶ پست الکترونیک: toloudaily@gmail.com

حساب جاری سپهر ۰۱۰۱۴۵۵۸۳۷۰۰۱ بانک صادرات به نام روزنامه طلوع آدرس سایت: www.tolounews.com

مرامنامه اخلاقی: tolounews.com/Regulations.aspx چاپخانه: خلیج فارس

یکشنبه ۲۹ فروردین ۱۴۰۰ ○ شماره ۳۰۵۳ ○ قیمت در کازرون ۳۰۰۰ تومان

اعداد شانس و بدشانسی در فرهنگ مردم جهان

لست سکند: ریاضیات و اعداد و حساب، سابقه چندان طولانی میان جوامع انسانی ندارند امّا از همان دوران باستان، شماره و عدد در فرهنگ و زندگی مردمان نقش داشته. چون اساساً زندگی بدون اعداد امکان‌پذیر نیست. مثلاً گفته‌اند که حتّی در بین‌النهرین، فرمی شبیه به رقم هم یافت شده و نشان می‌دهد مردمان هزاران سال پیش هم با اعداد سر و کار داشته‌اند!

حالا که عدد نقشی در زندگی مردم داشته، مثل هر عنصر دیگر که وارد زندگی انسان‌ها شده‌اند، روی بخشی از باورها و فرهنگ عامه هم تأثیر می‌گذارند. در نتیجه اعداد هم مثل خیلی مسائل دیگر، دنیایی از عقاید و گاهی خرافه را با خودشان به همراه دارند!

البته بیشتر این باورها، ریشه تاریخی یا در پندارهای مردم دارند که سبب می‌شود عددی نحس یا سعد تلقّی شود. جالب است که گاهی این باورها، ریشه خود را مذهب می‌دانند در صورتی که در آموزه‌های هیچ آیینی، سعد یا نحس دانستن اعداد و پدیده‌ها توصیه نمی‌شود و چنین باورهایی معمولاً از عقاید گاه خرافی مردمان رشد پیدا می‌کند. در ادامه تعدادی از این اعداد را بررسی کرده‌ایم.

چه اعدادی نحس هستند؟

گر چه مفهوم سعد و نحس یا شانس داشتن و نداشتن اعداد در گذشته بیش از امروز طرفدار داشته، امّا هنوز در بعضی از کشورها عمیقاً به آن پایبندند؛ تا حدی که از اعداد نحس در سطح شهرشان هم استفاده نمی‌کنند؛ بنابراین، شناخت چنین مطالبی به شما کمک می‌کند با علل بعضی اقدامات یک شهر خارجی، آشنا شوید یا در برقراری ارتباط با مردمانی از فرهنگ‌های متفاوت، حرفه‌ای‌تر عمل کنید.

عدد ۱۳

نحوست ۱۳ حتّی به گوش ما هم آشناست امّا دیگر توجهی به آن نمی‌شود و نسل جدید ایرانیان، چندان اعتقادی به نحس بودن اعداد ندارند. ولی میان بعضی اقوام، هنوز این نحوست بسیار جدی گرفته می‌شود. مثلاً بین مردم آمریکای شمالی و اروپا ۱۳ بسیار بدشگون است مخصوصاً اگر با جمعه هم همزمان شود! این باور به بدشگونی تا اندازه‌ای در بعضی افراد شدت دارد که به آن «سیزده هراسی» می‌گویند.

گفته شده بخشی از ریشه نحوست عدد ۱۳ به ماجرای شام آخر حضرت عیسی (ع) با حواریون برمی‌گردد. حواریون ۱۲ تن بودند و یکی از آنها، یهودا، عیسی مسیح را با رشوه به مأموران رم فروخت و باعث شد او را به صلیب بکشند.

عدد ۴

از نظر ژاپنی‌ها، عدد ۴ نحس است زیرا تلفظ آن شبیه واژه «مرگ» در زبان ژاپنی است. این باور به اندازه‌ای در ژاپن قدرت دارد که حتّی تعداد هتل‌های ۴ ستاره بسیار کم است و بیشتر هتل‌های سه و پنج ستاره است! اگر بین اتاق‌های هتل، شماره ۴ ندیدید هم تعجب نکنید، زیرا نبود اتاقی با شماره ۴ هم به همین باور برمی‌گردد. حتّی گفته شده مردم خانه‌هایی با پلاک ۴ یا در طبقه چهارم را نمی‌خرند.

البته ترس از عدد ۴ یا به عبارتی «تترافوبیا»، فقط محدود به ژاپن نیست و در کره و چین هم وجود دارد. بعضی می‌گویند این ترس و باور به نحس بودن عدد ۴ از چین به سایر کشورهای آسیایی نفوذ پیدا کرده است.

عدد ۱

عدد ۱ در فرهنگ چینی وضعیت خنثی و بینابینی دارد؛ یعنی نه نحس و نه مبارک محسوب می‌شود. آن‌ها معتقدند درون این عدد هم برنده بودن جای دارد و هم تنهایی. در نتیجه این باور هم روز ۱۱ سپتامبر را به مجردها اختصاص داده‌اند، زیرا عدد ۱ نماد تنهایی و تجرّد است.

چه اعدادی خوش یمن هستند؟

همانطور که درباره اعداد نحس گفته شد، این نحوست و مبارکی بر اساس باورهای مردم شکل گرفته‌اند. هنوز هم مردم تلاش می‌کنند از اعداد خوش یمن استفاده کنند و از اعداد نحس فرار کنند تا

مشکلات کمتری گریبان‌گیر زندگی‌شان شود. مثلاً حاضرند هزینه بیشتری بابت دریافت شماره تلفن با اعداد شگون‌دار، شماره پلاک و به همین ترتیب هر فعالیت دیگر که با اعداد مبارک و خوش‌یمن ارائه می‌شود، بپردازند.

عدد ۹

عدد ۹ هم از آن اعدادی است که در یک فرهنگ مبارک و خوش یمن و در فرهنگی دیگر نحس تلقی می‌شود. این عدد در فرهنگ چینی‌ها، ارتباطی با امپراتوری چین دارد. در زمان امپراتوری، مقامات دولتی بر اساس سیستم ۹ امتیازی رده‌بندی می‌شدند.

از طرفی هم آوایی عدد ۹ که مفهوم دوام و پایداری دارد، سبب می‌شود در عروسی‌های چینی به نشانه دوام زندگی مشترک، نقش‌آفرینی کند.

امّا در مقابل فرهنگ چینی، در ژاپن عدد ۹ نحس محسوب می‌شود. چون تلفظش مانند زمانی است که فردی را شکنجه می‌کنند. همچنین هنرمندان ژاپنی باور دارند که چند نفر پس از نواختن سمفونی ۹ مرده‌اند!

عدد ۸

برای چینی‌ها، ۸ عدد خوش‌اقبالی است. همانطور که عدد چهار شبیه به واژه مرگ تلفظ می‌شد و نحس بود، برعکس، عدد ۸ «فا» تلفظ می‌شود که شبیه به کلمه «فه آ» به معنی شانس و اقبال است.

برای چینی‌ها این عدد نشانه ثروت، سلامتی و خوش‌اقبالی است. شاید برایتان جالب باشد بدانید که علت شروع المپیک چین در ۲۰۰۸/۰۸/۰۸ در ساعت ۸/۰۸:۰۸ هم همین باور بود.

عدد ۸ علاوه بر چین، در آلمان هم خوش یمن تلقی می‌شود.

عدد ۷

عدد ۷ بیشتر بین ادیان و از نگاه مذهبی، خوش یمن تلقی می‌شود. یهودیان به شدت به خوش یمنی عدد ۷ باور دارند، زیرا در تورات آمده که خداوند ۶ روز به آفرینش مشغول بود و در روز هفتم استراحت کرد. علاوه بر یهودیان، میان مسیحیان هم هفت گناه کبیره و هفت پیمان مقدس، قداست این عدد را نشان می‌دهد.

در ایران هم عدد ۷ قداست دارد. بخشی از آن به اسلام برمی‌گردد و بخشی دیگر پیش از اسلام هم وجود داشته. این تأثیرگذاری را در معماری و هنر ایرانیان گذشته به خوبی می‌بینیم که از عدد هفت در آثارشان به زیبایی استفاده کرده‌اند.

البته به جز مواردی که گفته شد، در چین عدد ۷ را نامبارک می‌دانند، زیرا ماه هفتم از تقویم سنّتی چینی، ماه شبح است و آنها معتقدند در اولین روز این ماه، درهای جهنم بازمی‌شود و به ارواح اجازه ورود به دنیای زندگان را می‌دهند.

عدد ۳

عدد ۳ در بعضی فرهنگ‌ها مبارک تلقی می‌شود و مفهومی تأکیدی و گاهی مقدس دارد. مثلاً در میان مردمان آمریکای شمالی و سوئد، با توجه به داستان‌های عامیانه مانند غول چراغ جادو، عدد ۳ خوش یمن است امّا این عدد در بعضی فرهنگ‌ها هم مانند فرهنگ چین، نامبارک و نحس است.

امروز شما

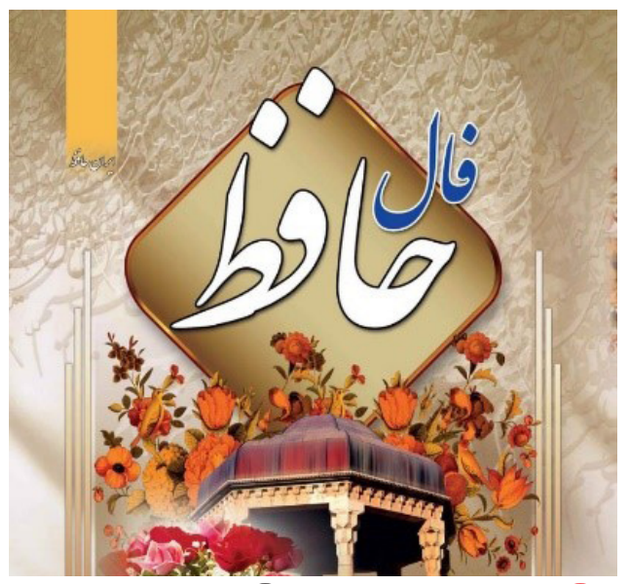

فروردین

غیرت خوب است اما تعصب چشمان تو را کور می‌کند. از حسادت دوری کن یا جهت آن را به گونه‌ای تغییر بده که تو و دیگران را آزار ندهد.

اردیبهشت

باید به خانواده و دوستانت وقت بیشتری بدهی و بیشتر به آنها توجه کنی. به حرف‌های آنان به دقت گوش بده و تا جایی که می‌توانی به آنها کمک کن.

خرداد

این روزها مسائل عاطفی ذهن تو را به خود مشغول کرده. دوستان زیادی دور تو جمع شده‌اند اما تو در میان آنها به جستجوی شخص ایده‌آلت هستی. این جستجو را باید ادامه داد تا به نتیجه مطلوب رسید.

تیر

حرف‌های نامربوط یک نفر بین تو و دوست یا همسرت کدورت و ناراحتی به وجود می‌آورد. تا وقتی که از حرف یا خبری مطمئن نشدی نباید درباره‌اش قضاوت کنی.

مرداد

عقل و فکر راهنمای درست و روشنی است پس با بکارگیری از آنها، اطراف خودت را خوب ببین و به هر کسی اعتماد نکن. پیشنهادی به تو می‌شود که باید در مورد آن خوب فکر کنی و همه جوانب را در نظر بگیری تا پشیمان نشوی.

شهریور

این‌همه عجله و شتابزدگی برای چیست؟ باید با صبر و حوصله اجازه بدهی تا گذر زمان خودبه‌خود فاصله‌ها و مشکلات بین شما را حل کند.

مهر

به هر کس نمی‌توان اعتماد کرد. مردمانی هستند که هر روز به رنگ تازه‌ای درمی‌آیند و از اعتماد تو سوءاستفاده خواهند کرد. باید هوشیار باشی و فریب ظاهر کسی را نخوری.

آبان

دوست داشتن، دوستی و عشق را به وجود می‌آورد. در این هیچ تردیدی نیست. با کلید دوست داشتن می‌توانی درهای بسته زیادی را باز کنی.

آذر

تو از تعهد دوری می‌کنی چون فکر می‌کنی تو را درگیر می‌کند و یا از گیر افتادن می‌ترسی اما باید قبول کنی این بخشی از زندگی است که می‌تواند شیرین هم باشد.

دی

در شرایط تازه‌ای قرار می‌گیری که باید دست به انتخاب جدیدی بزنی. همیشه عاقبت کار را در نظر بگیر و دست به عمل بزن و گرنه ضرر می‌کنی.

بهمن

مراقب باش! تند رفتن فقط در رانندگی خطرساز نیست بلکه در برخورد با یک دوست یا همکار هم ممکن است خطرآفرین باشد. گاهی این خسارت‌ها جبران‌ناپذیر خواهد بود.

اسفند

سعی می‌کنی پیچیده و رازآلود باشی در حالی که لزومی به این کار نیست. در دوستی‌ها، آسان می‌توان دیگران را فریب داد اما قبل از آن، تو خود امتیاز مهم‌تری را از دست داده‌ای.

خواندنی

با تکیه‌های تاریخی و پراهمیت شهر تهران آشنا شوید

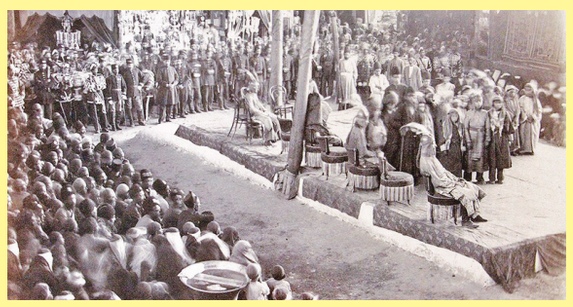

لست سکند: تکیه یا تکیه فضایی است برای برگزاری مراسم عزاداری، اجرای نمایش‌هایی مانند تعزیه و شبیه‌خوانی و گردهمایی اهالی تصوف و درویشان. تاریخ استفاده از تکیه احتمالاً به اواخر دوره صفوی بازمی‌گردد. برای اشاره به این فضا گاهی از واژه حسینیه هم استفاده می‌شود. تکیه یا حسینیه، یکی از ارکان شهرهای قدیمی ایران بوده و هر محله‌ای برای خود تکیه داشته است. تکیه‌ها در تمام طول سال کاربرد داشته‌اند، اما در ایام سوگواری و عزاداری کارآمدتر می‌شدند. به‌علاوه، تکیه‌ها دلیل رسمیت یافتن هر محل بودند و به آن وجهه و اعتبار می‌دادند.

معماری تکیه

تکیه‌ها و فضاهایی که اهالی تصوف و درویشان مراسم خود را در آن به جای می‌آوردند باید به گونه‌ای طراحی می‌شد که به آنها امکان اجرای مراسم سماع را بدهد. به همین دلیل آن‌ها عمدتاً فضایی در میان ساختمان داشتند که مرشد یا قطب در آنجا می‌نشست. بعدها که در تکیه‌ها نمایش هم برگزار شد و به دلیل ارتباط تاریخی آن با کاروانسرا، معماری آن ترکیبی شد از معماری کاروانسرا و خانقاه‌ها.

تکیه‌های ثابت ممکن بود مسقف یا بدون سقف باشند. معمولاً سکویی در فضای داخلی آنها قرار می‌گرفت که از دو طرف پلکان داشت. اطراف سکو فضای بازی بود که از آن برای اسب‌سواری و نبرد در نمایش‌ها استفاده می‌کردند و اطراف آن هم جایگاه نشستن برای زنان و کودکان بود. بعد از جایگاه غرفه‌های دو طبقه‌ای وجود داشت که طاقنما داشتند و تماشاگران مرد از آنها استفاده می‌کردند. اتاقی هم هم سطح کف وجود داشت که اجراکنندگان از آن به عنوان رختکن استفاده می‌کردند.

هر تکیه چندین مدخل داشت، مثلاً مدخلی برای ورود و خروج تماشاگران و مدخلی برای کاروانسرا و جایی که شترها را نگه می‌داشتند. به‌علاوه، طاقنماها متعلق به بزرگان و ثروتمندان بودند که هزینه نگهداری و آماده کردن آنها را به شخصه پرداخت می‌کردند. یکی از این طاقنماها سردم‌بندی می‌شد یعنی با تزئینات مخصوص درویشی پوشانده می‌شد و مرشد در آن می‌نشست و اشعار مذهبی می‌خواند.

سکوها هم اشکال مختلفی داشتند و ممکن بود مستطیل، مربع، نعل اسبی، سه‌گوش یا دایره شکل باشند. البته مرسوم‌ترین حالت آن همان دایره شکل بود. جدا از اینکه این سکو چه شکلی داشت، به آن سکوی مدور یا گرد می‌گفتند. تکیه‌ها یا کاروانسراهایی که سکو نداشتند، یا مراسم را روی سقف آب انبار انجام می‌دادند یا اینکه روی حوض را می‌پوشاندند و مراسم را آنجا برگزار می‌کردند.

برخی از تکیه‌های قدیمی سه بخش مجزای حسینیه، زینبیه و عباسیه داشتند. در صحن حسینیه مراسم برای امام حسین و در صحن عباسیه برای حضرت ابوالفضل برگزار می‌شد و زینبیه اتاق‌های پشت صحن‌ها بود. تکیه معاون‌الملک کرمانشاه از این ساختار پیروی می‌کند.

رسم تکیه سازی

در دوره قاجار که تعزیه در اوج شکوفایی خود بود، همه مردم شهر به وسع خود در ساخت و نگهداری از تکیه‌ها کمک می‌کردند. بسیاری از جهانگردانی که در این زمان از ایران بازدید کردند به این مسئله اشاره کرده‌اند. مثلاً در تکیه دولتِ تهران، هر یک از طاقنماها در اختیار یکی از اشراف، درباریان یا حاکمان ولایتی بود. افرادی که این طاقنماها را در اختیار داشتند در دهه محرم با هزینه شخصی خود آن را می‌آراستند و با اسباب و وسایل گرانقیمت پر می‌کردند. در مراسم‌ها، این افراد همراه با خانواده، دوستان و خویشاوندان خود در آن جمع می‌شدند. روز هشتم و نهم محرم، ناصرالدین شاه به تک‌تک آنها سر می‌زد و پیشکشی‌ها را دریافت می‌کرد. به کمک این پیشکش‌ها فرد تملک خود را برای یکسال دیگر تمدید می‌کرد.

تکیه‌های تهران

در اوایل پادشاهی ناصرالدین‌شاه، تهران حدود ۵۴ تکیه داشته است. اکثر این تکیه‌ها نه در زمان ناصرالدین شاه که در زمان پادشاهان پیشین ساخته شده بودند. در اواخر سلطنت ناصرالدین شاه، تعداد تکیه‌های تهران به ۷۵ عدد رسید اما در سال‌های بعد بسیاری از آنها تعطیل شد. تعدادی از آنها تخریب شده و سازه‌های دیگری جایگزین‌شان شد و تعدادی هم تغییر کاربری داده و برای مصارف دیگر استفاده شدند.

تکیه‌های تهران انواع مختلفی داشتند. دسته‌ای از آنها را گروه‌های قومی قبیله‌ای ساخته بودند که ساکن تهران بودند مثل تکیه عرب‌ها. تعدادی از تکیه‌ها به اصناف و مشاغل خاص تعلق داشتند مثلاً تکیه زرگرها. دسته‌ای به ساکنین سایر شهرستان‌ها تعلق داشتند که به تهران مهاجرت کرده بودند مثلاً تکیه کرمانی‌ها. بخشی از آنها را خیرین و بزرگان شهر ساخته بودند مثل تکیه میرزا حسین حکیم‌باشی و بخشی دیگر را به نام مأموران حکومتی نام‌گذاری کرده بودند مثل تکیه عابد میرغضب. گروهی از آنها هم با سازه عمومی دیگری همجوار بودند و با نام آن سازه شناخته می‌شدند مثلاً کنار امامزاده، مسجد، مدرسه و بازار بودند یا به دنبال صنعت شاخص آن بخش نام‌گذاری شده بودند.

شهروند عکاس

عکس های حرفه ای خود را با کیفیت مطلوب به آدرس ایمیل روزنامه طلوع toloudaily@gmail.com ارسال کنید تا در روزنامه درج گردد

عکس‌های روز:

کارگاه پخت زولبیا بامیه در اصفهان